

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування та маркетингу**

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ:
методичні рекомендації до організації практичних занять та самостійної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності
G15 Технології легкої промисловості
денної форми навчання

Мукачево – 2026р.

УДК 001.891(072)

*Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
обліку і оподаткування та маркетингу
протокол № 3 від 02.09.2026 року
Розглянуто та рекомендовано до друку
науково – методичною радою
Мукачівського державного університету
протокол № 2 від 25.09.2026 року*

Укладач

Ліба Н.С., д.е.н, професор кафедри обліку і оподаткування та маркетингу
МДУ

Рецензент

Черничко Т.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та
фінансів Мукачівського державного університету

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ:

методичні рекомендації до організації практичних занять та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності G15 Технології легкої промисловості, денної форми навчання. – Мукачево: МДУ, 2026. – 40с. (1,91 др. арк.)

Методичні рекомендації містять короткий опис навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», зміст робочої програми, перелік питань до підсумкового контролю, завдання для виконання самостійної роботи здобувачами денної форми навчання. Наведено короткі теоретичні відомості до виконання завдань та перелік літературних джерел.

© МДУ, 2026

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Програма дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень».....	7
3. Організація самостійної роботи здобувачів освіти з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень».....	8
4. Вимоги до виконання рефератів та їх тематика.....	8
4.1.Тематика рефератів з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень».....	9
5. Тематика практичних занять.....	11
6. Практичні кейси для самостійного розв'язання.....	34
7. Перелік питань до підсумкового контролю.....	36
8.Список рекомендованих джерел.....	37

1. Загальні положення

Основною метою вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системи теоретичних знань, практичних умінь і навичок, необхідних для планування, організації та проведення наукових досліджень, опрацювання й аналізу отриманих результатів, а також їх практичного застосування у професійній діяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є:

- формування знань про основні принципи, підходи та методи наукового дослідження;
- набуття навичок планування, організації та проведення наукових досліджень;
- формування вмінь здійснювати пошук, аналіз і систематизацію наукової інформації;
- оволодіння вимогами до підготовки та оформлення наукових праць і кваліфікаційної роботи;
- набуття здатності застосовувати методи наукового дослідження для вирішення професійних завдань у сфері технологій легкої промисловості;
- розвиток дослідницьких компетентностей і навичок самостійної науково-дослідної діяльності.

Предметом вивчення дисципліни є загальні принципи та закономірності наукового пізнання, методологічні підходи, методи, способи й прийоми проведення наукових досліджень, а також особливості їх організації, документування та представлення результатів.

Місце дисципліни в освітньому процесі підготовки фахівців. Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» є складовою циклу загальної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю G15 «Технології легкої промисловості». Дисципліна спрямована на формування методологічної культури майбутнього фахівця та забезпечує необхідну основу для виконання наукових і кваліфікаційних робіт, розв'язання професійних і дослідницьких завдань.

Місце дисципліни в освітньому процесі (пререквізити)

Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» належить до циклу загальної підготовки здобувачів вищої освіти та забезпечує формування теоретичних і практичних засад здійснення науково-дослідної діяльності. Її опанування сприяє розвитку здатності самостійно визначати проблематику дослідження, обирати відповідні методи, здійснювати аналіз отриманих результатів та використовувати їх для вирішення актуальних завдань у сфері технологій легкої промисловості.

Вивчення дисципліни здійснюється на основі раніше сформованих загальнонаукових, фахових і прикладних компетентностей, отриманих під час опанування освітніх компонентів відповідної освітньої програми.

Пререквізитами навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» за спеціальністю G15 «Технології легкої промисловості» є освітні компоненти, які забезпечують необхідну теоретичну, методичну та професійну підготовку для подальшого опанування методології та методів наукового дослідження, зокрема філософія, математика та статистика, інформаційні технології, технології та проектування виробів легкої промисловості. Важливими передумовами вивчення дисципліни також є сформовані навички пошуку, аналізу, систематизації та опрацювання науково-технічної інформації.

Зазначені освітні компоненти та набуті навички формують базові професійні знання й практичні уміння, необхідні для визначення наукової проблеми, вибору відповідних методів дослідження, планування та проведення експериментальної роботи, аналізу технологічних процесів і показників якості продукції, а також обґрунтування науково-практичних результатів у сфері легкої промисловості.

Програмні компетентності та результати навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми виробництва і технологій легкої промисловості або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетенції

СК 2. Здатність збирати, аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел, у тому числі іноземних, для розв'язання комплексних наукових та творчих задач у сфері виробництва і технологій легкої промисловості.

Результати навчання

ПР 1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері виробництва і технологій легкої промисловості, достатні для продукування нових ідей та проведення досліджень.

ПР 2. Планувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері технологій легкої промисловості, обирати ефективні методи дослідження, обробляти та аналізувати результати досліджень, обґрунтовувати висновки.

ПР 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, результати досліджень та інновацій до фахівців і нефаківців, зокрема з колегами, бізнес-партнерами та здобувачами освіти, аргументувати свою позицію.

ПР 7. Знаходити необхідну для розробки і реалізації наукових та інноваційних проєктів інформацію в науковій літературі, патентах, базах даних, інших джерелах, оцінювати, обробляти та критично аналізувати її.

ПР 10. Використовувати сучасні методи та обладнання для експериментальних досліджень технологій, виробничих процесів, матеріалів та виробів легкої промисловості, застосовувати релевантні методи планування і статистичної обробки експериментальних даних.

У процесі викладання та навчання з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» застосовуються методи, засоби та освітні технології, спрямовані на формування методологічної культури здобувачів вищої освіти, розвиток наукового мислення, дослідницьких умінь, а також навичок планування, організації та проведення наукових досліджень у сфері технологій легкої промисловості.

Методи навчання включають: пояснення та проблемний виклад навчального матеріалу; евристичну бесіду; наукову дискусію; аналіз і обговорення наукових джерел; ілюстрацію та демонстрацію прикладів наукових досліджень; відео-метод; виконання індивідуальних і групових практичних завдань; аналіз наукових статей та дослідницьких кейсів у сфері технологій легкої промисловості; роботу в малих групах; мозковий штурм; моделювання науково-дослідницьких ситуацій; рефлексивні методи навчання.

У навчальному процесі використовуються: навчально-методичне забезпечення дисципліни; мультимедійні презентації; відеоматеріали з методології наукових досліджень; інформаційно-комунікаційні та цифрові освітні ресурси; електронні бібліотеки та наукометричні бази даних; програмні засоби для обробки, аналізу та візуалізації результатів досліджень; приклади наукових робіт і дослідницьких матеріалів у сфері технологій легкої промисловості.

У межах дисципліни застосовуються такі освітні технології: особистісно орієнтована технологія навчання; технології інтерактивного та проблемного навчання; дослідницько-орієнтоване навчання; проєктні та кейс-технології; технології розвитку науково-дослідницьких компетентностей; технологія рефлексивного навчання.

2. Програма дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень»

Змістовний модуль 1 Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження

Тема 1. Поняття науки і наукової діяльності

1. Історія науки і наукознавство
2. Процес пізнання і наука
3. Предметна область та елементи науки
4. Наука як діяльність: характеристика, регулювання, суб'єкти

Тема 2. Наукові кадри: підготовка і кваліфікація

1. Історичний екскурс до питання підготовки наукових кадрів
2. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні в Україні
3. Наукові ступені та вчені звання в Україні

Тема 3. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження

1. Предмет і сутність наукових досліджень.
2. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.
3. Класифікація наукових досліджень.
4. Наукова проблема та обґрунтування теми дослідження.
5. Гіпотези у наукових дослідженнях.

Тема 4. Методологія наукових досліджень

1. Поняття про методологію і методи наукових досліджень
2. Характеристика методів наукового дослідження
3. Вибір методів дослідження

Змістовний модуль 2. Організація наукового дослідження

Тема 5. Пошук інформації та відбір матеріалу

1. Загальна характеристика інформації
2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень
3. Види джерел інформації
4. Пошук необхідної інформації
5. Порядок обробки та групування інформації

Тема 6. Текст наукової роботи: мова та стиль

1. Ознаки тексту наукового твору
2. Прийоми викладення матеріалів наукового дослідження
3. Мова та стиль наукової роботи

Тема 7. Кваліфікаційне дослідження: методологічні підходи до його проведення

1. Основні характеристики кваліфікаційного дослідження: методи вибору та направленість наукового дослідження.
2. Атестаційна кваліфікаційна робота.
3. Вимоги до кваліфікаційної магістерської роботи.
4. Вимоги до структури атестаційної магістерської роботи

3. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень»

Самостійна робота — фундамент освітнього процесу, що стимулює активне пізнання.

Мета цих методичних вказівок — забезпечити структурований підхід до виконання самостійної роботи, що дозволить здобувачам освіти глибше засвоїти матеріал, удосконалити навички підготовки та захисту робіт, а також інтегрувати навчальну діяльність з елементами наукового дослідження.

Для курсу «Методологія та організація наукових досліджень» основні форми самостійної роботи охоплюють: підготовку реферату та/або презентації з актуальних проблем наукових досліджень із використанням сучасних теоретичних підходів, аналітичних матеріалів та результатів наукових напрацювань.

Викладач здійснює наукове керівництво цією роботою, встановлюючи графік контролю, консультацій і кінцеві терміни виконання.

4. Вимоги до виконання рефератів та їх тематика

Написання реферату є невіддільною формою поглибленого засвоєння теоретичного та практичного матеріалу дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень».

Основна мета виконання реферату полягає у розширенні професійних знань та розвитку практичних навичок аналітичної роботи шляхом самостійного узагальнення інформаційних джерел. Реферат є індивідуальним дослідницьким проєктом для здобувачів денної форми навчання.

При виконанні роботи здобувач освіти зобов'язаний продемонструвати здатність оперувати нормативними актами, аналізувати літературні джерела, а також формулювати аргументовані висновки та пропозиції.

Процедура підготовки включає:

1. Обрання теми: Тема обирається здобувачем із запропонованого переліку або формулюється ним самостійно (за умови її актуальності та відповідності науково-дослідним інтересам, а також погодження з науковим керівником).

2. Визначення цілей і завдань дослідження.

3. Збір фактичного матеріалу та літературних джерел.

4. Написання та формальне оформлення реферату.

Реферат повинен мати чітку, логічну структуру:

Титульний аркуш: Містить назву закладу освіти, кафедри, тему реферату, ПІБ студента, ПІБ викладача, місто та рік.

Зміст (План): Перелік усіх розділів, підрозділів із зазначенням номерів сторінок.

Вступ:

Актуальність теми (чому тема важлива сьогодні).

Мета роботи (що має бути досягнуто).

Завдання (конкретні кроки для досягнення мети).

Об'єкт і предмет дослідження.

Короткий опис структури роботи.

1. Основна частина (Розділи):

2-3 розділи, які логічно розкривають тему.

Кожен розділ має бути поділений на підрозділи (наприклад, 1.1, 1.2, 2.1).

Текст повинен бути послідовним, базуватися на джерелах, містити аналіз та узагальнення.

Висновки:

Коротке підсумування результатів виконаної роботи.

Відповіді на поставлені у Вступі завдання.

Оцінка досягнення Мети.

Список використаної літератури: Перелік усіх джерел, які були використані, оформлений відповідно до стандартів (ДСТУ 8302:2015).

Додатки (за потреби): Таблиці, графіки, схеми, ілюстрації, які доповнюють текст, але не є його основною частиною.

Загальний обсяг реферату не повинен перевищувати 15—20 сторінок (без додатків і списку літератури)

4.1. Тематика рефератів та презентацій з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень»

1. Методологія наукового дослідження: сутність, принципи та структура.
2. Основні етапи організації та проведення наукового дослідження.
3. Методологічні підходи до проведення досліджень у сфері технологій легкої промисловості.
4. Загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень.
5. Вибір та обґрунтування методів наукового дослідження.
6. Наукова проблема, тема, об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження.
7. Формулювання наукової гіпотези та визначення очікуваних результатів дослідження.
8. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
9. Пошук, систематизація та критичний аналіз наукової інформації.
10. Наукометричні бази даних та їх використання у науково-дослідній діяльності.
11. Академічна доброчесність і запобігання академічному плагіату.
12. Основні вимоги до написання та оформлення наукових публікацій.
13. Структура та особливості підготовки магістерської кваліфікаційної роботи.
14. Організація експериментального дослідження у сфері легкої промисловості.
15. Планування експерименту та визначення його основних параметрів.
16. Методи статистичної обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень.
17. Застосування інформаційних технологій у наукових дослідженнях.
18. Цифрові інструменти для збору, обробки та візуалізації наукових даних.
19. Використання математичного моделювання у дослідженні технологічних процесів.

- 20.Сучасні методи дослідження властивостей матеріалів легкої промисловості.
- 21.Наукові дослідження технологічних процесів виготовлення виробів легкої промисловості.
- 22.Дослідження та вдосконалення технологічних процесів виробництва швейних виробів.
- 23.Дослідження інноваційних технологій у легкій промисловості.
- 24.Ресурсо- та енергоощадні технології як напрям наукових досліджень.
- 25.Екологічні аспекти сучасних технологій легкої промисловості.
- 26.Дослідження якості та конкурентоспроможності продукції легкої промисловості.
- 27.Сучасні підходи до оцінювання ефективності технологічних процесів.
- 28.Інтелектуальні технології та штучний інтелект у наукових дослідженнях легкої промисловості.
- 29.Організація та презентація результатів наукового дослідження.
- 30.Перспективні напрями наукових досліджень у сфері технологій легкої промисловості.

Тема може бути уточнена або сформульована індивідуально за погодженням з викладачем.

Схема оцінювання реферату/презентації:

«Відмінно» – тему розкрито творчо та логічно, надано критичну оцінку основних проблем і розглянуто способи їх вирішення. Оформлення відповідає встановленим вимогам. Доповідь здобувач вищої освіти й відповіді на запитання логічні, аргументовані та ілюструються роздавальним матеріалом.

«Добре» – тему розкрито, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру.

Доповідь логічна, роботу оформлено в межах вимог.

«Задовільно» – тему в основному розкрито, але мають місце недоліки змістовного характеру. Є зауваження щодо оформлення роботи.

«Незадовільно» – нечітко сформульовано мету, розділи не пов'язані між собою.

Відсутній огляд сучасних літературних джерел. Недбале оформлення роботи.

5. Тематика практичних занять

Тема 1. Поняття науки і наукової діяльності

1. Історія науки і наукознавство
2. Процес пізнання і наука
3. Предметна область та елементи науки
4. Наука як діяльність: характеристика, регулювання, суб'єкти

Практичний кейс 1. Визначення об'єкта, предмета, мети та методів дослідження

Здобувач освіти планує провести дослідження на тему «Вплив цифрових технологій конструювання на якість та технологічність швейних виробів». Під час підготовки виникли труднощі з визначенням об'єкта, предмета, мети та методів.

Завдання:

- Визначити об'єкт і предмет дослідження.
- Сформулювати мету дослідження.
- Визначити 4–5 завдань для досягнення мети.
- Сформулювати наукову гіпотезу.
- Запропонувати методи дослідження.
- Визначити джерела інформації.

Методичні рекомендації

Об'єктом може бути процес конструювання та технологічної підготовки швейних виробів, а предметом — конкретні аспекти впливу цифрових технологій на точність конструкції, технологічність, якість та ефективність проектування. До методів можуть належати аналіз, синтез, порівняння, моделювання, вимірювання, експертне оцінювання та статистичний аналіз.

Очікуваний результат: здатність визначати структурні елементи наукового дослідження та обирати методи відповідно до проблематики конструювання і технологій швейних виробів.

Практичний кейс 2. «Чи є це науковим доказом?»

Здобувач досліджує твердження: «Використання САПР завжди підвищує якість швейних виробів». Для підтвердження він опитав п'ять працівників одного підприємства, четверо з яких позитивно оцінили використання САПР.

Визначити, чи достатньо наведених даних для такого висновку.

Розмежувати факти, припущення та узагальнення.

Визначити недоліки дослідження.

Запропонувати додаткові дані: точність лекал, кількість коригувань, час конструювання, технологічні дефекти тощо.

Визначити методи перевірки гіпотези.

Сформулювати коректніший науковий висновок.

Методичні рекомендації

Результати опитування п'яти працівників одного підприємства не дають достатніх підстав для узагальнення на всі підприємства. Доцільно порівняти показники до і після впровадження САПР та врахувати кваліфікацію персоналу, тип виробів, програмне забезпечення, обладнання і організацію технологічного процесу. Необхідно розрізняти кореляцію та причинно-наслідковий зв'язок.

Практичний кейс 3. Академічна доброчесність у дослідженнях швейних виробів

Здобувач готує роботу про сучасні методи конструювання одягу. Він копіює кілька сторінок чужого тексту без посилань, переносить таблиці з іншої роботи як власні результати та змінює частину вимірювань, оскільки вони не підтверджують очікувану гіпотезу.

Визначити порушення академічної доброчесності.

Пояснити правила використання чужих текстів, таблиць, рисунків і результатів.

Пояснити, чому зміна експериментальних даних є проблемою.

Запропонувати алгоритм роботи з науковими джерелами.

Визначити правильні дії у разі непідтвердження гіпотези.

Методичні рекомендації

1. Визначення порушень академічної доброчесності.

Під час аналізу ситуації здобувач повинен розмежувати окремі види порушень:

- копіювання чужого тексту без зазначення автора та посилання на джерело — плагіат;
- подання чужих таблиць, рисунків, схем або результатів досліджень як власних — привласнення результатів чужої роботи;
- навмисне змінювання отриманих експериментальних вимірювань для підтвердження бажаного результату — фальсифікація наукових даних.

Під час виконання завдання доцільно звернути увагу здобувачів на те, що академічна доброчесність передбачає достовірне представлення результатів дослідження незалежно від того, підтверджують вони початкове припущення чи ні.

2. Правила використання чужих текстів, таблиць, рисунків і результатів.

Рекомендується запропонувати здобувачам проаналізувати декілька способів використання наукових матеріалів:

- пряме цитування — текст відтворюється без змін, береться в лапки та супроводжується посиланням на джерело;
- парафразування — думка автора передається власними словами із обов'язковим посиланням на першоджерело;
- використання таблиць і рисунків — необхідно зазначати джерело, а при адаптації матеріалу вказувати, що таблицю або рисунок складено чи адаптовано на основі відповідного джерела;
- використання результатів інших дослідників — вони не можуть подаватися як власні експериментальні результати.

Особливу увагу слід приділити оформленню посилань відповідно до вимог, установлених для конкретної кваліфікаційної або наукової роботи.

3. Пояснення проблеми зміни експериментальних даних.

Здобувачам необхідно пояснити, що експериментальні дані є фактичним результатом проведеного дослідження. Їх навмисна зміна, вилучення або заміна для отримання бажаного висновку порушує достовірність дослідження.

У сфері конструювання та технологій швейних виробів це особливо важливо під час дослідження:

- антропометричних вимірювань;
- параметрів конструкції виробу;
- результатів примірок;
- показників якості посадки виробу;
- характеристик матеріалів;
- результатів технологічних експериментів;
- показників міцності, зносостійкості, деформації тощо.

Якщо окремі результати відрізняються від очікуваних, їх необхідно зафіксувати, проаналізувати та пояснити, а не змінювати.

4. Алгоритм роботи з науковими джерелами. Доцільно запропонувати здобувачам використовувати такий алгоритм:

Визначення інформаційної потреби → пошук наукових джерел → оцінювання їх достовірності та відповідності темі → опрацювання матеріалу → фіксація бібліографічних даних → визначення власних ідей та ідей автора джерела → цитування або парафразування → оформлення посилання → перевірка тексту на коректність запозичень.

Під час роботи із джерелами рекомендується вести окремі записи, де зазначати автора, назву джерела, рік видання, сторінки та інформацію, яка використовується у власній роботі. Це допомагає уникнути випадкового плагіату.

5. Дії у разі непідтвердження гіпотези. Якщо результати дослідження не підтверджують висунуту гіпотезу, здобувач не повинен змінювати експериментальні дані. Рекомендована послідовність дій:

1. Перевірити правильність проведення експерименту та вимірювань.
2. Перевірити методику збору й обробки даних.
3. Проаналізувати можливі причини отриманого результату.
4. Представити фактичні результати без їх штучного коригування.
5. Порівняти результати з даними інших дослідників.
6. Сформулювати висновок щодо підтвердження або непідтвердження гіпотези.

гіпотези.

7. За необхідності запропонувати уточнення гіпотези або напрями подальших досліджень.

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Яка основна мета наукової діяльності у сфері конструювання та технологій швейних виробів?

- A. Отримання, обґрунтування та систематизація нових знань
- B. Виконання виробничого плану без аналізу
- C. Лише оформлення технологічної документації
- D. Заміна експерименту особистою думкою

2. Що є предметом наукового дослідження?

A. Конкретні властивості, зв'язки або аспекти об'єкта, які безпосередньо досліджуються

B. Уся легка промисловість без визначених меж

C. Перелік використаних джерел

D. Будь-який готовий швейний виріб незалежно від теми

3. Що може бути об'єктом дослідження у темі про цифрове конструювання одягу?

A. Процес конструювання швейних виробів із використанням цифрових технологій

B. Окреме слово у назві роботи

C. Список літератури

D. Номер сторінки креслення

4. Яка ознака найбільшою мірою характеризує наукове знання?

A. Обґрунтованість і можливість перевірки

B. Відповідність особистим уподобанням автора

C. Емоційність викладу

D. Обов'язкове підтвердження будь-якої початкової гіпотези

5. Яке твердження є науковою гіпотезою?

A. Використання 3D-моделювання може зменшити кількість фізичних примірок

B. Підприємство виготовляє жіночий одяг

C. У роботі використано п'ять джерел

D. На кресленні є лінія талії

6. Що характеризує академічну доброчесність у науковій роботі?

A. Достовірне подання результатів і належне посилання на використані джерела

B. Копіювання тексту без посилань

C. Зміна даних для підтвердження гіпотези

D. Приховування результатів, що не відповідають очікуванням

7. Який підхід відповідає науковому пізнанню?

A. Формулювання припущення та його перевірка за допомогою обґрунтованих методів

B. Прийняття припущення як факту без перевірки

C. Орієнтація лише на особистий досвід

D. Вибір результату до початку дослідження

8. Що належить до суб'єктів наукової діяльності?

A. Дослідники, науково-педагогічні працівники та інші учасники, які здійснюють наукову діяльність

B. Лише споживачі готового одягу

C. Тільки працівники складу

D. Лише продавці швейних виробів

9. Яке твердження про науковий результат є коректним?

A. Він має бути отриманий із застосуванням обґрунтованого підходу та поданий так, щоб його можна було оцінити

B. Він обов'язково має збігатися з очікуваним результатом

C. Він може ґрунтуватися лише на припущенні

D. Він не потребує опису методів отримання

10. Який приклад найбільш чітко розмежовує об'єкт і предмет дослідження?

А. Об'єкт — процес конструювання одягу; предмет — вплив 3D-моделювання на точність конструкції

В. Об'єкт — список джерел; предмет — автор роботи

С. Об'єкт — висновки; предмет — назва роботи

Д. Об'єкт — сторінка; предмет — зміст усієї науки

ПИТАННЯ ДО ОБГОВОРЕННЯ

1. Що таке наука та яку роль наукова діяльність відіграє у розвитку легкої промисловості?

2. Чим наукове пізнання відрізняється від практичного професійного досвіду конструктора або технолога?

3. Як правильно визначати об'єкт і предмет дослідження у сфері конструювання швейних виробів?

4. Які проблеми сучасного швейного виробництва можуть бути предметом наукового дослідження?

5. Які вимоги висуваються до наукової гіпотези?

6. Чому результати дослідження повинні бути перевірюваними та обґрунтованими?

7. Як цифрові технології змінюють характер наукових досліджень у конструюванні одягу?

8. Які приклади наукових результатів можна отримати під час дослідження технологічності швейних виробів?

9. Яке значення має академічна доброчесність для технічних досліджень?

10. Як відрізнити науковий факт, припущення та особисту думку дослідника?

Тема 2. Наукові кадри: підготовка і кваліфікація

1. Історичний експурс до питання підготовки наукових кадрів

2. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні в Україні

3. Наукові ступені та вчені звання в Україні

Практичний кейс 1. Формування наукової траєкторії майбутнього фахівця

Здобувач першого рівня вищої освіти за напрямом технологій легкої промисловості планує розвиватися у сфері цифрового конструювання, технологічної підготовки та дослідження якості швейних виробів.

Визначити подальший освітній рівень.

Побудувати послідовність професійного і наукового розвитку.

Визначити необхідні фахові, дослідницькі, цифрові та комунікативні компетентності.

Запропонувати напрями наукових досліджень.

Методичні рекомендації

Визначити роль публікацій, конференцій та дослідницьких проєктів. Здобувачу доцільно проаналізувати власні професійні інтереси у сфері конструювання, моделювання, технології виготовлення, контролю якості, цифрових технологій або ресурсозбереження. На цій основі слід визначити тему, яку можна розвивати від навчального завдання до самостійного

дослідження. Рекомендується передбачити поєднання теоретичної підготовки, практичної роботи, опрацювання наукових джерел та набуття дослідницьких умінь. Результат доцільно оформити у вигляді індивідуального плану з етапами, очікуваними результатами та термінами виконання.

Очікуваний результат: уміння визначати власну освітньо-наукову траєкторію та напрями професійного розвитку.

Практичний кейс 2. Який рівень освіти відповідає поставленій меті?

Студент А хоче отримати базову вищу освіту та працювати технологом або конструктором.

Студент Б планує поглибити професійну підготовку, розвиватися в проєктній та управлінській діяльності.

Студент В планує проводити самостійні наукові дослідження та підготувати дисертаційне дослідження.

Визначте відповідні освітні траєкторії та поясніть відмінність між освітнім рівнем, науковим ступенем і вченим званням.

Методичні рекомендації

Під час виконання кейсу необхідно проаналізувати професійну мету кожного студента та співвіднести її з відповідною освітньою траєкторією. Визначаючи рівень освіти, слід звернути увагу на відмінності між професійною підготовкою, поглибленням фахових компетентностей та підготовкою до самостійної наукової діяльності. Результати доцільно представити у вигляді таблиці: студент — професійна мета — освітня траєкторія — очікуваний результат. Окремо необхідно пояснити відмінності між освітнім рівнем, науковим ступенем і вченим званням.

Практичний кейс 3. Науковий ступінь і вчене звання: у чому різниця?

Проаналізуйте професійні ситуації викладача, науковця та фахівця-практика і поясніть відмінності між науковим ступенем, ученим званням, освітою, стажем та науковими публікаціями.

Методичні рекомендації

Під час виконання кейсу необхідно проаналізувати професійні ситуації та визначити роль освіти, професійного стажу, наукових публікацій, наукового ступеня і вченого звання. Рекомендується скласти порівняльну характеристику цих понять за критеріями призначення, підтвердження професійної або наукової кваліфікації та значення для професійної діяльності. Наприкінці необхідно сформулювати висновок про основні відмінності між науковим ступенем і вченим званням.

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. На якому рівні вищої освіти здобувають ступінь бакалавра?

- A. Першому
- B. Другому
- C. Третьому
- D. Післядипломному без рівня вищої освіти

2. На якому рівні вищої освіти здобувають ступінь магістра?

- A. Другому

- В. Першому
 - С. Третьому
 - Д. Поза системою вищої освіти
- 3. З яким рівнем вищої освіти пов'язана підготовка доктора філософії?**
- А. Третім
 - В. Першим
 - С. Другим
 - Д. Професійно-технічним
- 4. Що є важливою складовою підготовки дослідника?**
- А. Виконання власного наукового дослідження
 - В. Лише відвідування лекцій без дослідницької роботи
 - С. Тільки виробнича практика
 - Д. Лише складання бібліографії
- 5. Яка діяльність сприяє професійному становленню молодого дослідника?**
- А. Підготовка наукових публікацій і участь у наукових заходах
 - В. Уникнення обговорення результатів
 - С. Використання лише неперевіраних джерел
 - Д. Відмова від роботи з науковою літературою
- 6. Що найбільш точно характеризує освітній ступінь?**
- А. Рівень вищої освіти, підтверджений відповідним документом
 - В. Назва посади на підприємстві
 - С. Назва наукової статті
 - Д. Тимчасова виробнича функція
- 7. Що є важливим для формування індивідуальної освітньо-наукової траєкторії?**
- А. Поєднання освітніх потреб, професійних цілей і дослідницьких інтересів
 - В. Вибір теми без урахування професійної спрямованості
 - С. Відмова від самостійної роботи
 - Д. Орієнтація лише на кількість прочитаних джерел
- 8. Яка компетентність особливо важлива для дослідника у сфері швейних технологій?**
- А. Уміння аналізувати технологічні процеси та обґрунтовувати результати дослідження
 - В. Уміння лише виконувати виробничі операції за інструкцією
 - С. Уміння оформлювати документи без аналізу
 - Д. Уміння добирати матеріали лише за зовнішнім виглядом
- 9. Що відрізняє наукову діяльність від простого накопичення професійного досвіду?**
- А. Систематичне дослідження проблеми із застосуванням методів і обґрунтуванням результатів
 - В. Відсутність планування
 - С. Використання тільки особистих вражень
 - Д. Орієнтація виключно на швидкість роботи
- 10. Яка риса є важливою для наукового працівника?**

- A. Самостійність, критичність мислення та відповідальне ставлення до результатів
- B. Безумовне прийняття будь-якої готової думки
- C. Відмова від перевірки даних
- D. Перевага емоційних оцінок над доказами

ПИТАННЯ ДО ОБГОВОРЕННЯ

1. Як історично змінювалися підходи до підготовки наукових кадрів?
2. Які особливості підготовки фахівця до наукової діяльності у сфері легкої промисловості?
3. Чим відрізняються перший, другий і третій рівні вищої освіти?
4. Яке значення має магістерська підготовка для майбутнього дослідника у сфері швейних технологій?
5. Які знання та вміння необхідні фахівцю з конструювання і технологій швейних виробів для проведення досліджень?
6. У чому полягає роль наукових публікацій і конференцій у професійному становленні молодого дослідника?
7. Як сформулювати індивідуальну освітньо-наукову траєкторію?
8. Які професійні компетентності допомагають поєднувати виробничу та наукову діяльність?
9. Які труднощі можуть виникати у здобувача під час переходу від навчання до самостійного дослідження?
10. Які якості дослідника є особливо важливими для роботи з технологіями швейного виробництва?

Тема 3. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження

1. Предмет і сутність наукових досліджень
2. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення
3. Класифікація наукових досліджень
4. Наукова проблема та обґрунтування теми дослідження
5. Гіпотези у наукових дослідженнях

Практичний кейс 1. Вибір та обґрунтування теми

Оберіть актуальну проблему у сфері конструювання та технологій швейних виробів і сформулюйте тему дослідження.

Визначте проблемну ситуацію.

Сформулюйте тему.

Обґрунтуйте актуальність.

Визначте об'єкт і предмет.

Сформулюйте мету.

Визначте 4–5 завдань.

Визначте очікуваний практичний результат.

Методичні рекомендації

Спочатку визначте проблемну ситуацію у сфері конструювання або технологій швейних виробів. Перевірте її актуальність: чи має проблема

практичне або теоретичне значення, чи існує потреба в її подальшому дослідженні. Після цього сформулюйте тему так, щоб вона містила предмет дослідження та не була надто широкою. Визначте об'єкт, предмет, мету, 4–5 завдань та очікуваний результат. Наприкінці перевірте логічний зв'язок: проблема → тема → мета → завдання → методи → результат.

Орієнтовні теми: цифрове конструювання; 3D-віртуалізація одягу; ергономічність конструкції; технологічність моделей; ресурсозбереження; автоматизація розкладки лекал; якість швейних виробів.

Практичний кейс 2. Формулювання та перевірка наукової гіпотези

Сформулюйте гіпотезу щодо впливу цифрового конструювання на точність лекал або кількість коригувань під час примірок. Визначте показники, джерела інформації, методи та послідовність перевірки.

Методичні рекомендації. Гіпотеза має бути обґрунтованим припущенням, яке можна перевірити. Її непідтвердження також може бути науковим результатом за умови правильно організованого дослідження.

Методичні рекомендації

Гіпотеза має бути конкретним припущенням щодо можливого зв'язку між досліджуваними чинниками. Наприклад, можна припустити, що застосування цифрового 3D-моделювання зменшує кількість фізичних примірок виробу. Для перевірки необхідно визначити показники, спосіб їх вимірювання та умови порівняння. Результат може підтвердити або не підтвердити гіпотезу; у будь-якому випадку необхідно подати фактичні дані та обґрунтований висновок.

Практичний кейс 3. Планування процесу наукового дослідження

Складіть план дослідження за одним із напрямів: цифровізація конструювання; автоматизація технологічної підготовки; удосконалення конструкції виробу; оптимізація витрат матеріалів; контроль якості; ергономічність; екологізація технологій.

Методичні рекомендації

Схема: наукова проблема → тема → актуальність → об'єкт і предмет → мета → завдання → гіпотеза → методи → збір та аналіз інформації → результати → висновки → практичні рекомендації.

Очікуваний результат: уміння визначати наукову проблему, обґрунтовувати тему дослідження, формулювати мету, завдання та гіпотезу відповідно до логіки наукового дослідження у сфері конструювання і технологій швейних виробів.

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. З чого доцільно розпочинати наукове дослідження?

- A. Визначення наукової проблеми та обґрунтування теми
- B. Написання висновків
- C. Оформлення титульної сторінки
- D. Підготовка списку рисунків

2. Що таке наукова проблема?

- A. Питання або суперечність, що потребує наукового дослідження
- B. Готовий висновок дослідника

C. Перелік використаних матеріалів

D. Будь-яка виробнича операція

3. Що має логічно конкретизувати наукову проблему?

A. Тема дослідження

B. Список додатків

C. Оформлення таблиць

D. Назва кафедри

4. Яке твердження правильно характеризує мету дослідження?

A. Вона визначає очікуваний загальний результат, якого прагне досягти дослідник

B. Вона є переліком усіх джерел

C. Вона замінює методи дослідження

D. Вона обов'язково збігається з назвою підприємства

5. Яку функцію виконують завдання дослідження?

A. Розкривають конкретні кроки для досягнення мети

B. Заміняють об'єкт дослідження

C. Містять лише бібліографічні описи

D. Визначають тільки обсяг додатків

6. Що є науковою гіпотезою?

A. Обґрунтоване припущення, яке потребує перевірки

B. Доведений остаточний результат

C. Назва дослідницької роботи

D. Перелік статистичних таблиць

7. Як слід оцінювати гіпотезу, якщо результати її не підтвердили?

A. Як таку, що не отримала підтвердження в межах проведеного дослідження

B. Як доказ того, що дослідження було непотрібним

C. Як результат, який треба приховати

D. Як факт, який слід подати як підтверджений

8. Яке дослідження спрямоване на розв'язання конкретної практичної проблеми?

A. Прикладне

B. Виключно історичне

C. Бібліографічне без аналізу

D. Описове без визначеної проблеми

9. Що має відповідати темі, меті та завданням дослідження?

A. Об'єкт, предмет, методи та інформаційна база

B. Лише оформлення таблиць

C. Тільки назви розділів

D. Лише список ілюстрацій

10. Яка послідовність є логічною для типового дослідження?

A. Проблема → тема → мета і завдання → гіпотеза → методи → збір та аналіз даних → висновки

B. Висновки → проблема → тема → збір даних → методи

C. Список джерел → висновки → проблема → тема → гіпотеза

D. Методи → висновки → проблема → тема → завдання

ПИТАННЯ ДО ОБГОВОРЕННЯ

1. Що таке наукове дослідження та які його основні етапи?
2. Чому проблема є відправною точкою наукового дослідження?
3. Як обґрунтувати актуальність теми у сфері конструювання та технологій швейних виробів?
4. У чому відмінність між проблемою, темою, метою та завданнями дослідження?
5. Які критерії можна використати для вибору теми дослідження?
6. Чим фундаментальне дослідження відрізняється від прикладного?
7. Які приклади прикладних досліджень можна навести для швейного виробництва?
8. Яку роль відіграє гіпотеза у плануванні дослідження?
9. Що робити, якщо результати не підтверджують початкову гіпотезу?
10. Як логічна послідовність етапів впливає на достовірність результатів?

Тема 4. Методологія наукових досліджень

1. Поняття про методологію і методи наукових досліджень
2. Характеристика методів наукового дослідження
3. Вибір методів дослідження

Практичний кейс 1. Вибір методів наукового дослідження

Оберіть проблему з конструювання або технології швейних виробів. Сформулюйте тему, мету, 3–4 завдання та не менше трьох методів. Для кожного методу визначте конкретне завдання і результат.

Можливі методи: аналіз, синтез, порівняння, індукція, дедукція, узагальнення, групування, вимірювання, моделювання, експеримент, експертне оцінювання, статистичні методи.

Методичні рекомендації

Рекомендується скласти таблицю «Завдання дослідження — необхідні дані — метод — очікуваний результат». Для кожного завдання визначте, які дані потрібно отримати та яким способом їх можна отримати. Теоретичні завдання можуть виконуватися за допомогою аналізу, синтезу, узагальнення та порівняння; практичні — за допомогою вимірювань, спостереження та експерименту. Для кількісних результатів доцільно передбачити статистичне опрацювання. У поясненні обов'язково вкажіть, чому обраний метод відповідає конкретному завданню.

Практичний кейс 2. Методологія дослідження конструктивних показників

Дослідіть зміну часу конструювання та кількості коригувань лекал протягом трьох років або під час переходу від ручного до цифрового проєктування.

Визначте мету.

Визначте показники.

Оберіть методи.

Визначте джерела.

Встановіть послідовність дослідження.

Порівняйте показники.

Визначте тенденції.

Сформулюйте висновок.

Методичні рекомендації

Під час виконання кейсу необхідно послідовно визначити мету дослідження, обґрунтувати вибір конструктивних показників і методів їх оцінювання. Рекомендується: сформулювати мету та завдання дослідження; визначити показники: час конструювання, кількість коригувань лекал, тривалість окремих етапів проектування; обрати методи спостереження, вимірювання, порівняння та статистичного аналізу; визначити джерела інформації та забезпечити достовірність отриманих даних; встановити єдину послідовність збору й опрацювання показників; результати подати у вигляді таблиці або графіка; порівняти показники за роками або між ручним і цифровим проектуванням; визначити основні тенденції зміни показників; на основі отриманих результатів сформулювати обґрунтований висновок.

Практичний кейс 3. Критична оцінка вибору методів

Здобувач досліджує вплив автоматизованого конструювання на ефективність роботи конструктора, але опитав лише двох працівників і зробив загальний висновок.

Визначте використаний метод.

Оцініть його достатність.

Визначте недоліки.

Запропонуйте щонайменше три додаткові методи.

Визначте необхідні дані.

Запропонуйте комплексну організацію дослідження.

Методичні рекомендації

Під час виконання кейсу необхідно оцінити, наскільки обраний метод відповідає меті дослідження та забезпечує достовірність результатів. Рекомендується: визначити використаний метод — опитування; оцінити достатність вибірки та обґрунтованість узагальнення результатів; визначити недоліки: мала кількість респондентів, обмеженість даних, відсутність порівняння та перевірки результатів іншими методами; запропонувати додаткові методи: спостереження, хронометраж, експеримент, аналіз документації, статистичний аналіз; визначити необхідні дані: час виконання роботи, кількість операцій і коригувань, продуктивність конструктора, результати опитування; поєднати кілька методів для комплексного дослідження; порівняти отримані результати та сформулювати висновок на основі сукупності даних.

Очікуваний результат: здатність обирати та обґрунтовувати методи наукового дослідження відповідно до мети, завдань і предмета дослідження конструктивних і технологічних показників швейних виробів.

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Що таке методологія наукового дослідження?

А. Система принципів, підходів і методів організації та проведення дослідження

В. Лише список використаних джерел

- C. Тільки опис обладнання
- D. Перелік готових висновків

2. Що передбачає аналіз?

- A. Розчленування об'єкта або явища на складові для їх окремого вивчення
- B. Об'єднання всіх складових без дослідження
- C. Лише опис зовнішнього вигляду виробу
- D. Вибір теми без перевірки

3. Що передбачає синтез?

- A. Об'єднання окремих елементів у цілісну систему
- B. Поділ об'єкта на частини
- C. Лише вимірювання одного показника
- D. Пошук джерел у мережі

4. Для чого застосовують порівняння?

- A. Для зіставлення об'єктів або показників за визначеними ознаками
- B. Для автоматичного формулювання висновків без даних
- C. Для заміни експерименту
- D. Для оформлення титульної сторінки

5. Коли доцільно застосувати експериментальний метод?

- A. Коли потрібно перевірити вплив визначеної умови на досліджуваний результат
- B. Коли потрібно лише скласти бібліографію
- C. Коли потрібно визначити назву роботи
- D. Коли потрібно переписати теоретичний матеріал

6. Що є важливим критерієм вибору методу?

- A. Відповідність методу меті, завданням і предмету дослідження
- B. Його випадкова популярність
- C. Максимальна складність незалежно від завдання
- D. Можливість не описувати процедуру

7. Який метод доцільний для зіставлення часу виготовлення виробу за двома технологіями?

- A. Порівняння
- B. Цитування
- C. Бібліографічний опис
- D. Лінгвістичний аналіз

8. Який метод доцільний для визначення середнього значення виміряного показника?

- A. Статистичний
- B. Історичний
- C. Цитування
- D. Опис заголовка

9. Чому недоцільно використовувати один метод для всіх завдань без обґрунтування?

- A. Різні завдання потребують методів, адекватних їх змісту та способу отримання даних
- B. Тому що методи не мають значення для результатів

- С. Тому що дослідження завжди потребує лише одного методу
- Д. Тому що методи використовують тільки в теоретичних роботах

10. Що має містити обґрунтування методів у науковій роботі?

- А. Пояснення, чому обрані методи дають змогу виконати поставлені завдання
- В. Лише перелік назв методів без зв'язку з темою
- С. Тільки назви програмного забезпечення
- Д. Лише перелік літературних джерел

ПИТАННЯ ДО ОБГОВОРЕННЯ

1. Що таке методологія та чому вона важлива для наукового дослідження?
2. У чому відмінність між методом і методологією?
3. Як обрати методи для дослідження конструкції швейного виробу?
4. Коли доцільно застосовувати аналіз і синтез?
5. Для яких завдань у швейному виробництві доцільне порівняння?
6. Коли експеримент є доречним методом дослідження?
7. Яку роль відіграють статистичні методи під час аналізу результатів вимірювань?
8. Чому вибір методу має відповідати меті та завданням дослідження?
9. Як обґрунтувати комплекс методів для дослідження технологічності виробу?
10. Які наслідки може мати неправильно обраний метод дослідження?

Тема 5. Пошук інформації та відбір матеріалу

1. Загальна характеристика інформації
2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень
3. Види джерел інформації
4. Пошук необхідної інформації
5. Порядок обробки та групування інформації

Практичний кейс 1. Пошук та відбір інформації

Оберіть тему, наприклад «Цифровізація конструювання швейних виробів». Сформууйте ключові слова, знайдіть не менше 10 джерел, розподіліть їх за видами, оцініть достовірність та відберіть 5–7 найбільш релевантних.

Рекомендується використовувати наукові статті, монографії, дисертації, нормативні документи, стандарти, офіційні статистичні дані, технічну документацію та матеріали професійних організацій.

Методичні рекомендації

Перед пошуком потрібно сформуувати 5–10 ключових слів і словосполучень, пов'язаних із темою, а також їх можливі комбінації. Джерела рекомендується групувати за видами: наукові статті, монографії, дисертаційні дослідження, нормативні та технічні документи, офіційні дані, матеріали професійних ресурсів. Для кожного джерела слід оцінити автора, дату публікації, відповідність темі, науковий або професійний статус видання та можливість перевірки інформації. Відібрані джерела необхідно систематизувати відповідно до завдань дослідження.

Практичний кейс 2. Обробка та систематизація інформації

Для теми «Технологічність швейного виробу» опрацюйте наукові статті, стандарти, технічну документацію, результати вимірювань та експертні оцінки.

Розподіліть інформацію за джерелами.

Визначте кількісні та якісні дані.

Систематизуйте матеріал за завданнями.

Визначте дані, що потребують перевірки.

Створіть таблицю або схему групування.

Методичні рекомендації

Рекомендується створити таблицю з графами: джерело, вид інформації, рік, основний зміст, показники або положення, зв'язок із завданням дослідження, рівень достовірності. Спочатку відокремте фактичні дані від авторських оцінок. Потім об'єднайте матеріал за тематичними блоками. Інформацію, що не стосується безпосередньо теми або не має достатнього підтвердження, не слід включати до основної інформаційної бази без додаткової перевірки.

Практичний кейс 3. Критичний відбір інформації з мережі Інтернет

Порівняйте наукову статтю, офіційний сайт, соціальну мережу, комерційний ресурс, монографію, блог без автора, статистичні дані та новинний матеріал. Визначте критерії достовірності, актуальності, авторитетності, наукової обґрунтованості та відповідності темі.

Методичні рекомендації

Під час аналізу веб-джерела перевірте, хто є автором, яка організація його опублікувала, коли матеріал створено або оновлено та на які першоджерела він спирається. Необхідно зіставляти важливі твердження з кількома незалежними джерелами. Рекламний або популяризаторський матеріал не слід автоматично прирівнювати до наукової публікації. Для використання інформації у роботі потрібно зафіксувати повні бібліографічні відомості джерела.

Очікуваний результат: уміння здійснювати цілеспрямований пошук, критично оцінювати, відбирати та систематизувати наукову інформацію, необхідну для дослідження в сфері технологій легкої промисловості.

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Якою має бути інформаційна база наукового дослідження?

- A. Достатньою, релевантною меті й завданням та такою, що підлягає перевірці
- B. Максимально великою незалежно від теми
- C. Складеною лише з рекламних матеріалів
- D. Обмеженою одним випадковим джерелом

2. Яка характеристика є важливою під час оцінювання джерела?

- A. Достовірність
- B. Лише обсяг тексту
- C. Лише наявність ілюстрацій
- D. Кількість сторінок без урахування змісту

3. Що доцільно визначити перед пошуком інформації?

- A. Ключові слова та словосполучення, пов'язані з темою дослідження

- В. Висновки, які потрібно отримати
- С. Результат експерименту до його проведення
- Д. Готові відповіді на всі тести

4. Яке джерело належить до наукових інформаційних джерел?

- А. Наукова стаття у фаховому виданні
- В. Випадковий коментар у соціальній мережі
- С. Непідписаний рекламний допис
- Д. Особисте припущення користувача

5. Що потрібно зробити з інформацією, знайденою в Інтернеті?

- А. Оцінити її авторитетність, актуальність і можливість перевірки
- В. Автоматично вважати її достовірною
- С. Використати без зазначення автора
- Д. Вважати науковою лише через наявність у пошуковій системі

6. Для чого систематизують відібраний матеріал?

- А. Щоб пов'язати інформацію з метою та конкретними завданнями дослідження
- В. Щоб збільшити обсяг роботи без зміни змісту
- С. Щоб уникнути аналізу
- Д. Щоб замінити висновки списком джерел

7. Яка інформація є кількісною?

- А. Час виготовлення виробу, виражений у хвилинах
- В. Опис зручності посадки виробу словами
- С. Характеристика стилістичного рішення
- Д. Опис конструктивної особливості без числових показників

8. Що є ознакою первинної інформації у дослідженні?

- А. Дані, отримані безпосередньо дослідником у процесі власного спостереження, вимірювання або експерименту
- В. Переказ чужої статті
- С. Бібліографічний список
- Д. Оглядова публікація без власних вимірювань

9. Який підхід до відбору джерел є коректним?

- А. Враховувати відповідність темі, достовірність, актуальність і можливість перевірки
- В. Обирати лише найдовші тексти
- С. Використовувати тільки перші результати пошуку
- Д. Добирати джерела за яскравістю оформлення

10. Що потрібно робити з даними, які суперечать очікуваній гіпотезі?

- А. Зберігати та аналізувати їх відповідно до методики дослідження
- В. Видаляти без пояснення
- С. Замінювати іншими значеннями
- Д. Приховувати у підсумковій роботі

ПИТАННЯ ДО ОБГОВОРЕННЯ

1. Що таке інформаційне забезпечення наукового дослідження?
2. Які джерела інформації доцільно використовувати під час дослідження швейних технологій?

3. За якими критеріями оцінюють достовірність та актуальність джерела?
4. Як правильно формувати ключові слова для пошуку наукової інформації?
5. Які переваги та обмеження має пошук інформації в мережі Інтернет?
6. Чим первинна інформація відрізняється від вторинної?
7. Як систематизувати інформацію відповідно до завдань дослідження?
8. Як працювати з інформацією, яка суперечить очікуваним результатам?
9. Які ознаки свідчать про ненадійність інформаційного джерела?
10. Як організувати інформаційну базу дослідження сучасних методів конструювання одягу?

Тема 6. Текст наукової роботи: мова та стиль

1. Ознаки тексту наукового твору
2. Прийоми викладення матеріалів наукового дослідження
3. Мова та стиль наукової роботи

Практичний кейс 1. Редагування наукового тексту

Прочитайте фрагмент: «На нашу думку, сучасне конструювання одягу є дуже важливим і дуже цікавим, тому що воно допомагає швидше робити хороші моделі та отримувати кращий результат».

Визначте недоліки наукового стилю.

Знайдіть неточні та емоційно забарвлені вислови.

Відредагуйте текст.

Поясніть використані прийоми.

Орієнтир: точність, логічність, об'єктивність, доказовість, лаконічність та коректне використання фахової термінології.

Методичні рекомендації

Рекомендується здійснювати редагування у кілька етапів. Спочатку перевірте логіку та послідовність викладу, потім — точність термінів, аргументацію, відповідність висновків отриманим результатам і правильність посилань. Окремо слід перевірити таблиці, рисунки та підписи до них. Потрібно вилучати зайві повтори, розмовні слова, емоційні оцінки та нечіткі формулювання. Після змістового редагування виконується мовне й технічне коригування.

Практичний кейс 2. Побудова логічного викладу

Підготуйте фрагмент наукової роботи обсягом 150–200 слів на тему «Використання САПР у конструюванні швейних виробів», послідовно розкривши актуальність, тезу, аргументи, фактичні дані/приклад та проміжний висновок.

Методичні рекомендації

Під час виконання завдання необхідно дотримуватися логічної структури наукового тексту. Рекомендується: визначити актуальність використання САПР у сучасному конструюванні швейних виробів; сформулювати основну тезу щодо переваг або особливостей застосування САПР; навести 2–3 аргументи, які підтверджують тезу; додати фактичні дані, приклад або результати дослідження; забезпечити логічний перехід між окремими частинами тексту;

завершити фрагмент проміжним висновком, який узагальнює наведені аргументи; дотримуватися наукового стилю, об'єктивності та обсягу 150–200 слів.

Практичний кейс 3. Науковий стиль у дослідженні швейних виробів

Порівняйте: А) «Якщо нормально зробити лекала, то шити буде набагато легше»; Б) «Підвищення точності конструкторської документації сприяє зменшенню кількості технологічних коригувань під час виготовлення виробу». Визначте ознаки наукового стилю та запропонуйте власне формулювання.

Методичні рекомендації

Під час виконання завдання необхідно порівняти два формулювання та визначити, яке з них відповідає вимогам наукового стилю.

Визначити відмінності між розмовним і науковим викладом.

У формулюванні А звернути увагу на розмовні слова «нормально зробити», «буде набагато легше», відсутність конкретизації та доказовості.

У формулюванні Б визначити ознаки наукового стилю: точність, логічність, об'єктивність, використання професійної термінології, причинно-наслідковий зв'язок.

Запропонувати власне формулювання, використовуючи фахову термінологію та нейтральний виклад.

Приклад: «Підвищення точності побудови лекал забезпечує покращення якості посадки виробу та зменшує потребу в подальшому коригуванні конструкції під час його виготовлення».

Очікуваний результат: уміння редагувати та викладати матеріал наукового дослідження відповідно до вимог наукового стилю, коректно використовуючи фахову термінологію швейного виробництва.

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Яка ознака є характерною для наукового тексту?

- А. Логічність і послідовність викладу
- В. Переважання емоційних оцінок
- С. Використання розмовних скорочень без потреби
- Д. Невизначеність термінів

2. Якою має бути мова наукової роботи?

- А. Точною, однозначною та фахово коректною
- В. Переважно емоційною
- С. Максимально розмовною
- Д. Побудованою на сленгу

3. Що означає дедуктивний виклад матеріалу?

- А. Перехід від загальних положень до конкретних висновків або прикладів
- В. Перехід лише від прикладів до загальної проблеми
- С. Виклад матеріалу без логічного зв'язку
- Д. Подання тільки статистичних даних

4. Яку роль відіграє фахова термінологія?

- А. Забезпечує точність і однозначність опису професійних понять
- В. Замінює всі пояснення
- С. Дає змогу не визначати поняття

D. Призначена лише для прикрашання тексту

5. Як правильно використовувати положення інших авторів?

A. Цитувати або переказувати їх із належним посиланням на джерело

B. Подавати без посилання як власні думки

C. Змінювати авторство таблиць

D. Копіювати текст без зазначення походження

6. Для чого використовують таблиці та рисунки в науковій роботі?

A. Для систематизації та наочного подання результатів і зв'язків між показниками

B. Для збільшення обсягу без змістової мети

C. Для заміни всіх текстових пояснень

D. Для приховування відсутності результатів

7. Що є аргументацією у науковому тексті?

A. Обґрунтування положення за допомогою фактів, даних і логічних міркувань

B. Емоційне переконання читача

C. Перелік термінів без пояснення

D. Повторення заголовка розділу

8. Якого прийому слід уникати в науковому тексті без потреби?

A. Надмірної емоційності та розмовної лексики

B. Точного визначення понять

C. Логічного переходу між частинами

D. Посилання на використані джерела

9. Що доцільно зробити перед поданням наукової роботи?

A. Перевірити логіку, термінологію, посилання, таблиці, рисунки та мовне оформлення

B. Лише збільшити обсяг тексту

C. Видалити всі висновки

D. Замінити наукові терміни розмовними

10. Який спосіб викладу найбільш доречний для результатів експерименту?

A. Чіткий опис умов, отриманих даних, їх аналізу та обґрунтованих висновків

B. Емоційний опис вражень автора

C. Перелік результатів без пояснення методики

D. Висновок без наведення даних

ПИТАННЯ ДО ОБГОВОРЕННЯ

1. Які основні ознаки наукового тексту?

2. Чому точність і однозначність формулювань важливі для наукової роботи?

3. Яку роль відіграє фахова термінологія у дослідженні швейних виробів?

4. У чому відмінність опису, пояснення, аргументації та узагальнення?

5. Що таке дедуктивний і індуктивний способи викладення матеріалу?

6. Як правильно поєднувати власні результати з положеннями інших авторів?

7. Які мовні конструкції небажані в науковому тексті?

8. Як таблиці, рисунки та схеми допомагають подати результати дослідження?

9. Як редагувати науковий текст перед поданням?

10. Які помилки найчастіше знижують зрозумілість і наукову якість тексту?

Тема 7. Кваліфікаційне дослідження: методологічні підходи до його проведення

1. Основні характеристики кваліфікаційного дослідження

2. Атестаційна кваліфікаційна робота

3. Вимоги до кваліфікаційної магістерської роботи

4. Вимоги до структури атестаційної магістерської роботи

Практичний кейс 1. Формування концепції магістерського дослідження

Оберіть тему магістерського дослідження, наприклад «Удосконалення цифрового конструювання швейних виробів з урахуванням вимог технологічності та ергономічності».

Обґрунтуйте актуальність.

Визначте об'єкт і предмет.

Сформулюйте мету та 5–7 завдань.

Визначте методи та інформаційну базу.

Сформулюйте очікувану наукову новизну.

Визначте практичне значення.

Методичні рекомендації

Під час виконання кейсу необхідно послідовно сформулювати концепцію: актуальність → проблема → тема → об'єкт і предмет → мета → завдання → гіпотеза → методи → інформаційна база → очікувані результати. Тема має бути конкретною та відповідати професійному спрямуванню. Завдання повинні бути взаємопов'язаними й охоплювати теоретичний, аналітичний та практичний аспекти роботи. Очікувану наукову новизну слід формулювати як можливий власний результат, а практичне значення — як можливість застосування результатів у професійній діяльності.

Практичний кейс 2. Розроблення структури магістерської роботи

Розробіть структуру роботи: титульний аркуш; зміст; вступ; основні розділи; висновки; список використаних джерел; додатки. Для кожного розділу визначте зміст, завдання, джерела та методи.

Орієнтовна логіка: теоретичні засади → аналіз сучасного стану об'єкта → експериментальне/аналітичне дослідження → розроблення конструктивних або технологічних рішень → оцінювання результатів → практичні рекомендації.

Методичні рекомендації

Під час виконання завдання необхідно побудувати структуру наукової роботи відповідно до логіки проведення дослідження. Для кожного

структурного елемента слід визначити його призначення, основний зміст, необхідні джерела інформації та методи дослідження.

Рекомендується дотримуватися такої послідовності:

1. Титульний аркуш — оформити відповідно до встановлених вимог.
 2. Зміст — визначити назви та послідовність розділів і підрозділів.
 3. Вступ — обґрунтувати актуальність теми, визначити мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження.
 4. Теоретичний розділ — опрацювати наукові джерела, визначити основні поняття та теоретичні засади дослідження.
 5. Аналітичний розділ — дослідити сучасний стан об'єкта, проаналізувати наявні конструктивні або технологічні рішення.
 6. Експериментальний розділ — визначити методику, провести дослідження, зібрати та опрацювати результати.
 7. Практичний розділ — розробити та обґрунтувати конструктивні або технологічні рішення.
 8. Оцінювання результатів — порівняти отримані показники, визначити ефективність запропонованих рішень.
 9. Висновки — узагальнити результати відповідно до поставлених завдань.
 10. Список використаних джерел — оформити всі використані наукові та інформаційні джерела.
 11. Додатки — розмістити креслення, лекала, таблиці, схеми, графіки, результати вимірювань та інші матеріали, що доповнюють основний текст.
- Для виконання кейсу доцільно оформити результати у вигляді таблиці «Розділ — зміст — завдання — джерела — методи дослідження».

Практичний кейс 3. Оцінювання якості кваліфікаційної роботи

Чи обґрунтована актуальність?

Чи чітко визначені об'єкт і предмет?

Чи відповідає мета темі?

Чи забезпечують завдання досягнення мети?

Чи відповідають методи завданням?

Чи достатня інформаційна база?

Чи містить робота власні результати?

Чи сформульована наукова новизна?

Чи має робота практичне значення?

Чи відповідає структура логіці дослідження?

Методичні рекомендації

Під час виконання кейсу необхідно провести комплексне оцінювання кваліфікаційної роботи за визначеними критеріями. Рекомендується: перевірити обґрунтованість актуальності теми та її відповідність сучасним проблемам галузі; оцінити чіткість визначення об'єкта, предмета та мети дослідження; встановити відповідність завдань поставленим меті; перевірити, чи відповідають обрані методи дослідження поставленим завданням; оцінити достатність і достовірність інформаційної бази; визначити наявність власних результатів дослідження; перевірити обґрунтованість наукової новизни та

практичного значення; оцінити логічність і послідовність структури роботи; результати оцінювання доцільно представити у вигляді таблиці або чек-листа із зазначенням виявлених переваг, недоліків і рекомендацій щодо вдосконалення роботи.

Очікуваний результат: здатність формувати концепцію та структуру магістерського дослідження, обґрунтовувати наукову новизну і практичне значення роботи у сфері технологій легкої промисловості, здійснювати самооцінювання її якості.

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Яка основна мета кваліфікаційного дослідження?

- A. Самостійне проведення дослідження та отримання обґрунтованих результатів
- B. Компіляція чужих текстів без аналізу
- C. Лише оформлення документації
- D. Виконання виробничого плану

2. Що конкретизує предмет дослідження?

- A. Аспект об'єкта, який безпосередньо досліджується
- B. Усю галузь легкої промисловості без меж
- C. Список літератури
- D. Назву освітньої програми

3. Що пов'язано з науковою новизною кваліфікаційної роботи?

- A. Власні результати, положення або пропозиції, отримані в дослідженні
- B. Лише обсяг списку джерел
- C. Повторення відомих положень без аналізу
- D. Кількість сторінок додатків

4. Що зазвичай має містити вступ кваліфікаційної роботи?

- A. Актуальність, мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження
- B. Лише список таблиць
- C. Тільки висновки
- D. Лише опис технологічного обладнання

5. Що має бути пов'язане з метою кваліфікаційного дослідження?

- A. Завдання дослідження
- B. Номер варіанта
- C. Кількість рисунків
- D. Назва програмного пакета

6. Що має містити методологічна частина кваліфікаційного дослідження?

- A. Обґрунтування підходів і методів, використаних для виконання завдань
- B. Лише перелік термінів
- C. Тільки титульний аркуш
- D. Виключно бібліографічні описи

7. Що характеризує практичне значення результатів дослідження?

- A. Можливість застосування обґрунтованих результатів для розв'язання практичних завдань

В. Кількість використаних джерел

С. Обсяг вступу

Д. Кількість сторінок без додатків

8. Який підхід до результатів кваліфікаційного дослідження є коректним?

А. Результати мають бути обґрунтовані даними та відповідати поставленим завданням

В. Результати можна визначити до проведення дослідження

С. Результати не потребують аналізу

Д. Результати мають повторювати очікування незалежно від даних

9. Що доцільно зробити під час формування структури магістерського дослідження?

А. Забезпечити логічний зв'язок між проблемою, метою, завданнями, методами, результатами та висновками

В. Розташувати розділи у випадковому порядку

С. Відокремити висновки від завдань і результатів

Д. Визначити методи після написання остаточних висновків без аналізу

10. Що є ознакою самостійності кваліфікаційної роботи?

А. Автор самостійно формулює проблему, застосовує методи, аналізує результати та обґрунтовує висновки

В. Автор лише копіює готові дослідження

С. Автор відмовляється від власного аналізу

Д. Автор подає чужі результати як власні

ПИТАННЯ ДО ОБГОВОРЕННЯ

1. Що таке кваліфікаційне дослідження та які його основні характеристики?

2. Які особливості має магістерська робота як кваліфікаційне дослідження?

3. Як сформулювати тему магістерського дослідження у сфері швейних технологій?

4. Як пов'язані актуальність, мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження?

5. Які вимоги до самостійності результатів кваліфікаційної роботи?

6. У чому може полягати наукова новизна дослідження з конструювання одягу?

7. Як визначити практичне значення результатів для швейного підприємства?

8. Яку структуру доцільно використовувати для магістерської роботи?

9. Як обґрунтувати вибір методів та інформаційної бази кваліфікаційного дослідження?

10. Як забезпечити логічний зв'язок між результатами дослідження та висновками?

6. ПРАКТИЧНІ КЕЙСИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО РОЗВ'ЯЗАННЯ

Кейс 1. Визначення наукової проблеми

Підприємство впровадило цифрову систему конструювання. Час створення моделей скоротився, однак кількість коригувань лекал залишилася майже незмінною.

Завдання: Визначте проблему, тему, мету, об'єкт і предмет.

Кейс 2. Наука як діяльність

Здобувач досліджує технологічність швейного виробу, аналізує наукові джерела, проводить вимірювання та розробляє власні пропозиції.

Завдання: Визначте елементи наукової діяльності, суб'єкт, об'єкт, предмет, мету та результат.

Кейс 3. Освітня та наукова траєкторія

Здобувач магістерського рівня планує продовжити дослідження цифрового конструювання.

Завдання: Складіть можливу освітньо-наукову траєкторію та поясніть відмінність між освітнім і науковим ступенем.

Кейс 4. Вимоги до наукового дослідника

Здобувач використовує лише один інтернет-ресурс і не перевіряє дані про властивості матеріалу.

Завдання: Визначте недоліки та сформулюйте вимоги до інформаційного забезпечення дослідження.

Кейс 5. Від проблеми до результату

Здобувач одразу почав вимірювання, не визначивши мету та завдання.

Завдання: Визначте порушення і розробіть правильну послідовність етапів.

Кейс 6. Формулювання гіпотези

Здобувач припускає, що 3D-віртуалізація зменшує кількість фізичних примірок.

Завдання: Сформулюйте гіпотезу, показники, джерела та методи перевірки.

Кейс 7. Класифікація дослідження

Дослідник аналізує вплив нової технології розкрою на витрати матеріалу і розробляє рекомендації.

Завдання: Визначте вид дослідження за спрямованістю та можливі методи.

Кейс 8. Вибір методів дослідження

Необхідно дослідити зміну часу конструювання та кількості коригувань протягом п'яти років.

Завдання: Оберіть методи та визначте дослідницьку операцію кожного.

Кейс 9. Посадження методів

Для оцінювання ергономічності виробу здобувач планує використати лише анкетування.

Завдання: Оцініть підхід та запропонуйте додаткові методи: вимірювання, експертне оцінювання, порівняння, експеримент.

Кейс 10. Методологічна помилка

У роботі зазначено десять методів, але фактично використано лише два.

Завдання: Визначте проблему та правила обґрунтування методів.

Кейс 11. Пошук наукової інформації

Потрібно сформулювати інформаційну базу для теми «САПР у конструюванні одягу».

Завдання: Сформууйте ключові слова, не менше п'яти видів джерел та алгоритм пошуку і перевірки.

Кейс 12. Оцінювання джерел

Здобувач має наукову статтю, стандарт, технічний каталог, блог, соціальну мережу та інформаційний портал.

Завдання: Розподіліть джерела за доцільністю та визначте критерії оцінювання.

Кейс 13. Систематизація інформації

Зібрано велику кількість даних про матеріали, конструкції, технологічні операції та результати випробувань.

Завдання: Запропонуйте систему групування відповідно до завдань дослідження.

Кейс 14. Редагування наукового тексту

У роботі написано: «Сучасні технології одягу дуже класні і допомагають робити все набагато швидше».

Завдання: Визначте недоліки та переформулюйте вислів у науковому стилі.

Кейс 15. Логічність наукового викладу

У розділі спочатку наведено результати експерименту, потім визначення понять, а далі — методику.

Завдання: Оцініть логіку та запропонуйте послідовнішу структуру.

Кейс 16. Побудова магістерського дослідження

Здобувач обрав тему «Удосконалення конструкції жіночого плечового виробу».

Завдання: Розробіть концепцію: актуальність, мета, завдання, об'єкт, предмет, методи, інформаційну базу, новизну, практичне значення та структуру трьох розділів.

Кейс 17. Самооцінювання кваліфікаційної роботи

Частина висновків не відповідає завданням, а деякі рекомендації не підтверджені результатами експерименту.

Завдання: Проведіть самооцінювання, визначте недоліки та розробіть план доопрацювання.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Історія науки і наукознавство
2. Процес пізнання і наука
3. Предметна область та елементи науки
4. Наука як діяльність: характеристика, регулювання, суб'єкти
5. Історичний екскурс до питання підготовки наукових кадрів
6. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні в Україні
7. Наукові ступені та вчені звання в Україні
8. Предмет і сутність наукових досліджень.
9. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.
10. Класифікація наукових досліджень.
11. Наукова проблема та обґрунтування теми дослідження.
12. Гіпотези у наукових дослідженнях.
13. Поняття про методологію і методи наукових досліджень
14. Характеристика методів наукового дослідження
15. Вибір методів дослідження
16. Загальна характеристика інформації
17. Інформаційне забезпечення наукових досліджень
18. Види джерел інформації
19. Пошук необхідної інформації
20. Порядок обробки та групування інформації
21. Ознаки тексту наукового твору
22. Прийоми викладення матеріалів наукового дослідження
23. Мова та стиль наукової роботи
24. Основні характеристики кваліфікаційного дослідження: методи вибору та направленість наукового дослідження.
25. Атестаційна кваліфікаційна робота.
26. Вимоги до кваліфікаційної магістерської роботи.
27. Вимоги до структури атестаційної магістерської роботи

8.Список рекомендованих джерел

Базова

1. Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження: підручник. Львів: Вид-во Львів. політехн., 2020. 335 с.
2. Гоблик В.В. Прикладна соціологія: логістика і методи дослідження: навчальний посібник/ Володимир Гоблик, Тетяна Щербан. – Мукачево: РВВ МДУ, 2021. – 108с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. В. Методологія наукових досліджень: Підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
4. Корягін М. В. Основи наукових досліджень: навч. вид. / М. В. Корягін, М. Ю. Чік. – Київ : Алерта, 2019. – 543 с.
5. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
6. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин: НДУ, 2017. 236 с.
7. Методологія наукових досліджень: навч.посіб. / В.С. Антонюк, Л.Г. Полонський, В.І. Аверченко, Ю.А. Малахов. – К.: НТУУ «КПІ», 2015. 276 с.
8. Методологія та організація наукових досліджень: опорний конспект та методичні вказівки до виконання семінарських занять з дисципліни (змістовий модуль 1. Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження) для здобувачів другого рівня ден. та заоч. форм навч. спец. 071"Облік і оподаткування" / укладач Н.С. Ліба. – Мукачево : МДУ, 2022. – 48 с.
9. Омельчук С. Бути чесним у навчанні й науці. Експрес-курс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти: Навчальний посібник. Херсон, 2021. 80 с.
10. Основи методології та організації наукових досліджень : Навч. посібник. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ / За ред. Конверського А.Є. – К : ЦУЛ, 2010. – 352 с.
11. Оспіщев В. І. Технологія наукових досліджень в економіці: навч. посіб. Реком. МОНУ / В. І. Оспіщев, В. В. Кривошей. – К. : Знання, 2013. – 255 с.
12. Пілюшенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : Реком. МОНУ як навчальний посібник для студ. ВНЗ / В. Л. Пілюшенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Славенко. – К : В-во "Лібра", 2004. – 344 с.
13. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник / В. І. Романчиков. – К : ЦУЛ, 2007. – 254 с.
14. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: навч. посібник. К.: НУХТ, 2022. 385 с.
15. Сидоренко Н. М., Волобуєва А. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : ВПЦ «Київський ун-т», 2015. 211 с.
16. Цехмістрова Г. С. Методологія та організація наукових досліджень: Реком. МОНмолодьспорт України як навч. посібник для студентів ВНЗ / Г. С. Цехмістрова. – 2-ге видання, доповнене. – К. : Слово, 2012. – 352 с.

17. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.

Допоміжна

18. Ганін В. І. Методологія соціально-економічного дослідження: Реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ / В. І. Ганін, Н. В. Ганіна, К. Д. Гурова. – К : ЦУЛ, 2008. – 224 с.

19. Дегтярьов А. В., Кокодій М. Г., Маслов В. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 78 с.

20. Методологія та організація наукових досліджень : навчально - методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. - Одеса: Фенікс, 2022. - 48 с. - Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.22511>.

21. Баланюк І.Ф., Щеленко Д. І., Ліба Н. С., Приймак Х.М. Наукові дослідження поведінки споживачів при просуванні товару за маркетинговим проектом та економічний контроль за управлінням бізнесу /І.Ф. Баланюк, Д.І. Щеленко, Н.С. Ліба, Х.М. Приймак// Наукові інновації та передові технології. Серія "Державне управління", Серія "Право", Серія "Економіка", Серія "Психологія", Серія "Педагогіка" : науковий журнал / гол.ред. Романенко Є.О. – Київ, 2023. – №11(25). – С. 343-353. –DOI [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11\(25\)-343-353](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11(25)-343-353).

22. Ліба Н. Методологія наукових досліджень як концептуальна основа фахової підготовки здобувачів освіти в ЗВО /Ліба Наталія, Усатов Богдан// Вісник Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького. Серія " Педагогічні науки" : науковий журнал / ред.кол., голова Борисов В.В. – Черкаси, 2025. – Вип. 2. – С. 114-121. – ISSN 2076-586X(Print) ISSN 2524-2660(Online). – DOI : <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2025-2-114-121>.

23. Ліба Н. Методологія наукових досліджень як основа формування професійного світосприйняття / Ліба Наталія, Ліба Оксана // Вісник Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького. Серія " Педагогічні науки" : науковий журнал / ред.кол., голова Борисов В.В. – Черкаси, 2024. – Вип. 4. – С. 5-10. – ISSN 2076-586X(Print) ISSN 2524-2660. – DOI : <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2024-4-5-10>.

24. Ліба Н. С., Ліба О. М. Особливості наукових досліджень: від класичного детермінізму до синергетичних моделей. Здобутки економіки: перспективи та інновації. 2026. № 30. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.20752313>.

25. Shona McCombes. (2019). How to write a research methodology. <https://www.cribbr.com/dissertation/methodology/>.

26. Sword, H. (2017). Air & light & time & space. How successful academics write. Cambridge, MA: Harvard University Press.

27. Walliman, Nicholas. (2018). Research methods: the basics (2nd ed.). Abingdon; Oxon; New York, NY: Routledge.

Інформаційні ресурси

<http://dialogs.org.ua>

<http://library.cepbic.com>

<http://www.liga.net>

<http://www.nau.kiev>

<http://zakon.rada.gov.ua>

Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, затверджено постановою Кабінету міністрів України від 15.04.2015 р. № 244 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/244-2015-%D0%BF>

Освітній портал Мукачівського державного університету <https://msu.edu.ua/>;

Репозиторій Мукачівського державного університету <http://dspace-s.msu.edu.ua:8080/>

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ:
методичні рекомендації до організації практичних занять та самостійної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності
G15 Технології легкої промисловості
денної форми навчання
Укладач *Н.С. Ліба*

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ,
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26